

Nyt fra bestyrelsen – marts. 2023

Nr. 73

Af: Formand for DLN Karina Ruby

Nu er der igen mulighed for at deltage i en rejse til Lesotho, hvor fokus primært er kultur, natur og et indblik i de projekter, som støttes af Denmark Lesotho Network. To bestyrelsesmedlemmer, Lisbet Kristensen og Bodil Mathiasen, arrangerer en rejse til november med plads til 12 deltagere, som er udsolgt. Vi har tidligere arrangeret noget lignende, og gør det nok igen, så hvis du er nysgerrig, kan du se programmet [her på hjemmesiden](#).

Karina Ruby

Generalforsamling afholdes i år **lørdag d. 22. april** nær Skanderborg. Mere information sendes via email til alle medlemmer.

Projektet Exchange & Recycling har haft fire personer i Lesotho, som har arbejdet med at etablere et samarbejde og partnerskab med sundhedsuddannelsen og hospitalet i Morija. Det har resulteret i, at tre danske sosu-assistent-studerende i april skal i fire ugers praktik på Scott Hospital i Morija. Det er et meget spændende samarbejde, som er ved at udvikle sig. Læs mere i artiklen her i nyhedsbrevet.

Projektet med RSDA (landbrug) har også afviklet projektbesøg i Lesotho. To personer har været rundt og se på flere forskellige dele af RSDA's aktiviteter. Der er nu meget fokus på klimaforandringerne betydning for landbruget i Lesotho. I september forventes fem personer fra RSDA at komme til Danmark på besøg.

Bestyrelsen har holdt et møde om DLN's kommunikationsstrategi. Vi besluttede at øge aktiviteten på Facebook, da det er der, man lettest når længst ud til flest mennesker. Nyhedsbrevet vil bestå, men primært på dansk.

Find os på FaceBook her

Sosu Syd elever i praktik på Scott College

Af: Vinnie Lerche og Marlene Gammelgaard

I efteråret 2022 blev vi kontaktet af Denmark Lesotho Network med en forespørgsel, om vi kunne tænke os at samarbejde med dem omkring udveksling af elever til Lesotho. Den henvendelse ramte lige ned i et ønske på skolen om at udvide vores elevers muligheder for at komme i praktik i udlandet, ud over Europas grænser. Vi har på Sosu Syd mange samarbejdspartnere rundt omkring i Europa og årligt sender vi 25 elever afsted på 30 dages praktik i udlandet – i Norge, Tyskland, Island, Frankrig, Malta og andre steder. Men vores mulighed for at sende elever i praktik i lande, hvor man gør tingene på helt andre måder, eller under helt andre vilkår – de var begrænsede. Så svaret var – ja, tak! Vi vil rigtig gerne samarbejde med jer om den opgave.

Da nyheden ramte resten af "huset", og både ledere, undervisere og elever på Sosu Syd begyndte at spørge ind til det, kunne vi mærke, at der var en stor interesse for at få skabt en praktik-mulighed i Lesotho. De første spørgsmål gik på, "hvor er det nu lige, Lesotho ligger?" og "er I sikre på, det er en god ide?".

Derfor blev Marlene og jeg sendt til Lesotho (efter eget ønske) for at få en dialog med Scott College, etablere en god kontakt med ledelsen på skolen, på hospitalet, mødes med LECSA og ”drikke te” hos den danske konsul. Formålet var at finde ud af, hvorfor det samarbejde var en god ide. For det var vi ikke i tvivl om, det ville være.

Den 29. januar satte vi for første gang nogensinde fod på det afrikanske kontinent. Vi har begge rejst rundt i verden gennem flere år, men ingen af os havde været i Afrika – og efter mellemlanding i Johannesburg ventede Moshoeshe International Airport i Lesotho. 29 graders varme. Og spørgsmålet – do you have Visa? Det spørgsmål blev vi stillet i Kastrop, i London Heathrow, i Johannesburg og nu også i Lesotho. Vi havde ikke visa og skulle heller ikke have det – en uges ophold er ikke nok til at kvalificere til et visa, men det skal vores 3 elever som ankommer til Lesotho d. 1. april have. De skal være i landet i hele 30 dage, og selvom man ikke bliver mosotho på 30 dage, så vil de elever vende tilbage til Danmark forandrede, med nye venskaber og mange oplevelser i rygsækken. Marlene og jeg under dem det af hele vores hjerte – men vi misunder dem også lidt.

Vi brugte de første dage på at besøge Scott College of Nursing, hvor skolens rektor, Pule Moabi, og hans team tog godt imod os med rundvisning på skolen, som vi var meget imponerede over. Skolens arbejde med simulation er på højde med det, vi oplever i Danmark og skolens udstyr – simulations-dukkerne var på nogle områder mere avancerede end det udstyr, vi har hos os. Pule Moabi og hans team lagde ikke skjul på, at dét vores elever kommer til at opleve i deres praktik på hospitalet og senere ude på en deres ”rural clinics”, vil være meget anderledes, end det de kommer fra. Af samme grund var det afgørende for dem og for os, at vi fik lavet nogle meget tydelige aftaler om, hvordan vi griber denne praktik an. På den ene side er der nogle praktik-mål, som vores elever skal nå. Samtidig er der nogle vilkår, der gør, at de mål nås på andre måder, end hvis de var i praktik i f.eks. Norge. Men der er også de øvrige forhold, der vil få betydning for vores elever. De bliver indkvarteret på skolen under samme vilkår som de andre elever. De skal dele et 4-mandsværelse, der er toilet og bad på gangen, de skal vaske tøj i hånden nede på pladsen foran sygehuset, de skal deltage i kirkelige handlinger fredage og søndage, de skal spise i spisesalen sammen med de øvrige elever, de skal rapportere til deres ”house-mother”, hvis de forlader hospitalets område osv osv. Det kan lyde som et efterskoleophold. Men de af jer, der har besøgt Scott College, ved, at det vil være en helt anden måde at leve på for vores elever, end de er vant til. Og det er jo det, der er hele ideen med denne udveksling.

Efter en tour rundt på selve hospitalet begynder de lidt mere barske vilkår at gå op for os. Sengestuerne, børneafdelingen, operationsstuen – det er alt sammen meget anderledes, end det vi kommer fra. Store huller i loftet, madrasser med huller, spande på gulvet, opbevaring og pakkelage på operationsstuen. Marlene er sygeplejerske og vant til at færdes på hospitals gange og operationsstuer – jeg holder løbende øje med, hvordan hun reagerer for at se, om det her er noget vores elever ville kunne stå i. Og Marlene er klar i spyttet – dét kan de godt. Selvom det er markant anderledes, så vil vores elever, med den næsten-færdige-uddannelse de kommer med, godt kunne klare en 30 dages praktik på Scott Hospital.

Så langt så godt.

Så begynder vi at tale om HIV og AIDS. Det viser sig, at langt de fleste patienter er HIV-positive. Det viser sig også at, man på Scott Hospital, og i hele Lesotho måske, håndterer HIV og AIDS på en

overraskende systematisk og struktureret måde. Alle, der kommer i kontakt med sygehusvæsenet, bliver screenet, og hvis man er smittet, kommer man i behandling. Og hvis man ikke møder op til de aftalte tidspunkter på hospitalet eller klinikken, man er tilknyttet, så bliver man kontaktet og bedt om at møde op. Vores bekymring går selvfølgelig på, om vores elever løber en risiko. Men gode aftaler med personalet på Scott College og rigtig god information om, hvordan man håndterer smitterisikoen, gør, at vi er helt rolige ved det.

Besøget på en "rural clinic" – som ligger et sted, jeg ikke kan huske navnet på, men det er ca. 3 km efter den bro, der for nylig er brast sammen på grund af regn. Så finder I den nok.

Her skal vores elever bo i en lille rund hytte af dem, man ser så mange steder i Lesotho. De skal selv lave mad og vaske tøj, og de skal indgå i en turnus på klinikken, hvor de skal lave alt fra at assistere ved fødsler, hjælpe med almindelige lægepraksisopgaver, screene for HIV mm. Det er en lille klinik, men med mange opgaver, og med stor betydning for de mennesker, der bor der. En højgravid kvinde var blevet indkvarteret på klinikken, fordi hun havde termin 14 dage efter. De sendte hende ikke hjem igen, fordi hun skulle gå en dags tid frem og tilbage, så vurderingen var, at det var bedst, hun blev på klinikken. Vi har oplevet det flere gange. Man passer på hinanden i Lesotho, og man passer på kvinderne. I hvert fald i sygehusvæsenet.

Vi forlod Scott College på tredjedagen helt høje af oplevelser og gode snakke med vores kolleger på hospitalet og også med store forventninger til, hvad vores elever kommer til at opleve og lære i løbet af deres praktik.

Men inden vi lukker helt ned for Morija, så blev der tid til et kort besøg på Thabeng skolen ved siden af hospitalet. Skolen der har fået leveret et antal computere fra Danmark. Vi nåede at se ca. 50 elever være i gang med at lære at bruge Office Libre – skrive en tekst, bruge stavekontrol, centrere en overskrift, sætte tekst i kursiv, gemme teksten og hente dem frem igen. Det er simple opgaver, som vi helt er holdt op med at undervise i i Danmark, fordi det er noget, eleverne bare kan. Men det er ikke en selvfølge i et land og på en skole, hvor man kun har adgang til computere, fordi de er doneret fra en skole i Danmark. Det var en rigtig fin oplevelse at se, hvordan en ide, der fødes på en skole i Egtved, pludselig får så stor indflydelse på en række elever i Lesotho.

Der var mange oplevelser på de få dage, vi var i Lesotho – og der skete det, som vi siden har hørt fra flere – vi tabte vores hjerter til Lesotho. Vi talte undervejs om mange ting, Marlene, Arne, Urzula og jeg – men en ting vi vendte tilbage til, var den glæde vi oplevede overalt. Glæde og hjertevarme. Den ramte lige ind i de drøftelser, vi har i Danmark lige nu om den mistroisæl, vi oplever blandt børn og unge. Og mens vi stod og kiggede på 10-12 børn, der spillede bold på en åben plads foran Morija Guesthouse, tikkede der en sms ind på min telefon fra min datter – "Øv, vi skal til test i matematik igen". Hun ville helt sikkert hellere spille bold med sine kammerater end til endnu en test.

Vinnie og Marlene

PS.:

På Sosu Syds og på Marlenes og egne vegne, vil vi gerne takke Denmark-Lesotho-Network, fordi vi fik mulighed for at indgå i dette samarbejde, som vi håber bliver langt og godt. Vi vil også gerne takke Arne og Urzula, fordi de fik det hele til at ske – fik aftaler i hus med Scott College, med Lecca, med konsulen – fandt de forsvundne kufferter – og ikke mindst - mange gode samtaler i ugens løb.

CISU Højskole weekend

Af Nis Skau

Fredag den 7. oktober til søndag 9. oktober var Solveig og Nis på Askov Højskole til CISU weekend. Vi mødte mange spændende mennesker, der arbejdede med vidt forskellige projekter over hele det globale syd. Fredag aften indlæg ved Knud Vilby om vigtigheden af civilsamfund – inspirerende af en 80 årig - still going strong - efterfølgende var det interessant foredrag om Askov højskoles historie og selvfølgelig fællessang. Lørdag og søndag deltog vi i forskellige workshops, - emnerne var engagement af frivillige, guide til bedre billeder, søg ny klima pulje ved CISU.

Nis Skau

Ansvarshavende redaktør: Karsten Lund (Hvis du gerne vil bidrage med en artikel til Lumela så kontakt: dln@lumela.dk eller et af bestyrelsens medlemmer)

Medlemsskab af DLN

Enhver, der kan støtte målene med DLN, kan opnå et medlemskab. Medlemmer bidrager til at støtte initiativer i Lesotho, der udvikler og forbedrer levevilkår i landet. Medlemmerne modtager et elektronisk nyhedsbrev fire gange om året og inviteres til DLNs årlige generalforsamling. Omkostningerne ved et medlemskab er 100 danske kroner årligt. For medlemskab kontakt DLN:

E-mail: dln@lumela.dk

Hjemmeside: www.lumela.dk

KHOTO – PULA – NALA